

NEWSLETTER NO 22.
Udruge korporativnih pravnika,

Za sve koji su zaboravili ili nisu znali, web Udruge je
www.udruga-korporativnih-pravnika.hr

ŠTO SE DEŠAVALO TIJEKOM STUDENOG?

- 1. XXIV. TRADICIONALNO SAVJETOVANJE – Opatija 04. – 06. studenog 2009.**
- 2. SURADNJA S UDRUGOM PRAVNIKA U ZDRAVSTVU – 2 KONGRES PRAVNIKA U ZDRAVSTVU, Topusko, 12. i 13. studenog 2009. godine**
- 3. Dvodnevni seminar u Zagrebu, 16. - 17. studenog 2009.: PRAKTIČNA PRIMJENA FIDIC –OVIH UVJETA UGOVARANJA & MDB HARMONIZIRANOG UGOVORA O GRAĐENJU (IZDANJE 2006)**
- 4. PREDSTAVNICE NAŠE UDRUGE – SUDIONICE OKRUGLOG STOLA Pravničke udruge željezničkih društava – PUŽ**
- 5. Održano predavanje KORPORATIVNA SIGURNOST – INFORMACIJSKA SIGURNOST**
- 6. O SPORAZUMU O ARBITRAŽI SLOVENIJE I HRVATSKE - piše član Udruge**

1. XXIV. TRADICIONALNO SAVJETOVANJE – Opatija 04. – 06. studenog 2009.

Iskra Gudan, dipl.iur.
KONČAR – ELEKTROINDUSTRIJA, d.d.

U organizaciji Hrvatskog društva za građanskopravne znanosti i praksu od 04. do 06. studenog 2009.godine u Opatiji je održano XXIV. Tradicionalno savjetovanje o aktualnostima hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse.

Broj sudionika nije zaostajao za prijašnjim godinama, a i ovaj put prevladavali su pravnici iz pravosuđa i sveučilišta. Teme su bile interesantne i obuhvaćale su različita područja prava: stvarno, obvezno, trgovačko, radno, upravno. Predavači nisu unijeli ništa inovativno u stilu svojih predavanja već su na „klasičan“ način prezentirali određenu materiju. To je donekle i razumljivo, s obzirom na tip savjetovanja i veliki broj sudionika. Interesantno je za napomenuti da je na savjetovanju predavalo ukupno 11 predavača, od kojih su više od 36 % umirovljenici. U svakom slučaju znanje je na njihovoj strani, ali što je s aktualnošću?

Ocjenjujem da je prednost ovog tradicionalnog savjetovanja koju svakako treba istaknuti, to što se organizator pobrinuo da u poslijepodnevnim satima, sudionicima omogući konzultacije sa predavačima vezano za izložene teme radi dobivanja konkretnih odgovora vezanih za praksu. Kolege sudionici savjetovanja još uvijek više koriste „sistem pitanja i odgovora“ od konzultacija – rasprava sa predavačem. To i ne čudi jer individualne konzultacije sa predavačima ocjenjujemo kao najbolji oblik savjetovanja gdje svatko može pojasniti i svoje pitanje i činjenično stanje na koje se ono odnosi uz zajamčenu tajnost. Smatram da je takvim svojim ponašanjem kolege utječu na organizaciju i kvalitetu savjetovanja.

Svaki sudionik dobio je i Zbornik radova „Godišnjak 16“, djelo koje obuhvaća više od 35 tema iz područja samog savjetovanja.

Prednost ovakvih i sličnih savjetovanja i dalje je ostala ista: čuti ponešto novo u teoriji i razmijeniti mišljenja i praksu sa ostalim kolegama, osobito, ako imamo na umu česte izmjene i dopune zakona, odnosno donošenje novih zakona, takva savjetovanja su korisna. Temeljna korist proizlazi i iz činjenice da su predavači često članovi radnih skupina koji odmah mogu pojasniti ciljeve i namjere zakonodavca, kao i uvjete u kojima se propisi donose. Bez obzira na sve izneseno savjetovanje je bilo prigoda za stjecanje novih informacija, mogućnost za komparaciju rada sa drugim kolegama i temelj za unapređenje rada u vlastitoj sredini.

2. SURADNJA S UDRUGOM PRAVNIKA U ZDRAVSTVU – 2 KONGRES PRAVNIKA U ZDRAVSTVU, Topusko, 12. i 13. studenog 2009. godine

*Predsjednica Udruge korporativnih pravnika
mr. sc. Josipa Jurinić, dipl. iur.
Glavni pravni savjetnik
Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb*

Nastavljajući suradnju naše Udruge sa Udrugom pravnika u Zdravstvu predstavnice Udruge korporativnih pravnika sudjelovale su na ovogodišnjem 2 Kongresu pravnika u zdravstvu koji je održan 12. i 13. 11. u Topuskom.

Predsjednica Udruge Josipa Jurinić iz Ericsson Nikola Tesle d.d. napisala je stručni rad "MIRENJE U PRAKSI - Promišljanje o širem prihvaćanju i zaprekama u vođenju postupaka mirenja" koji je objavljen u zborniku Kongresa, te je na tu temu i održala prezentaciju na prvom danu Kongresa 12.11. 2009. Iskra Gudan, članica Udruge iz Končara izradila je prezentaciju i veoma uspješno je prezentirala pod naslovom ALTERNATIVNI NAČINI RJEŠAVANJA SPOROVA (ADR) U PRAKSI KONCERNA KONČAR - MIRENJE/ARBITRAŽA.

U praksi, rješavanje sporova mirenjem, kao jedan od načina alternativnog rješavanja sporova je još uvijek novost iako je Zakon o mirenju donesen još 2003. godine, a zatim izmijenjen i dopunjen 2009. Mali je broj mirenja u odnosu na broj sudskih predmeta i u svim strukturama društva mora postojati želja za promjenom, okretanjem prakse u korist mirenja odnosno alternativnog rješavanja sporova, a to je i bio razlog odabira navedenih tema od strane predstavnica naše Udruge.

Zaključak neformalnih razgovora predstavnica naše Udruge i sudionika ovogodišnjeg Kongresa je:

Pravnici u zdravstvu kao i pravnici u gospodarstvu mogu biti snažna pokretačka snaga i zagovornici alternativnog rješavanja sporova, dajući svoj doprinos, kroz vlastiti pozitivan stav prema alternativnom rješavanju sporova i širenjem takvog stava u svojim kolektivima, polazeći od stečenih znanja i vještina tijekom cjeloživotnog učenja i otvorenosti k novom, a naročito kada to novo doprinosi bržem rješenju spora,

postizanjem nagodbe i zadržavanjem dobrog poslovnog odnosa među strankama ubuduće.

Obzirom na veoma velik interes sudionika Kongresa o prezentiranim temama i njihovim pohvalama našim predstavnicama očito će ove teme biti detaljnije razrađivane i biti će područje zajedničkih aktivnosti udruga ubuduće.

3. Dvodnevni seminar u Zagrebu, 16.-17. studenog 2009.: PRAKTIČNA PRIMJENA FIDIC-OVIH UVJETA UGOVARANJA & MDB HARMONIZIRANOG UGOVORA O GRAĐENJU (IZDANJE 2006)

Martina Pejić, dipl.iur.
Voditelj pravnih poslova i ljudskih potencijala
KONČAR – ELEKTRONIKA I
INFORMATIKA d.d.

U Zagrebu je 16.-17. studenog održan seminar pod nazivom Praktična primjena FIDIC-ovih uvjeta ugovaranja & MDB harmoniziranog ugovora o građenju (Izdanje 2006), kojem je prisustvovalo i nekoliko članova naše Udruge. Sveukupno seminaru je prisustvovalo 75 sudionika (pravници, investitori, konzultanti inženjeri, izvođači, stručnjaci iz tijela državne uprave, ministarstva i agencija), druge što je za seminare tog tipa veliki broj sudionika. Predavači na seminaru bili su Anthony Glover i Simon Worley iz European Construction Ventures (ECV) - specijalizirane kompanije za edukaciju i konzultantske usluge u građevinskoj industriji.

FIDIC je kratica francuskog naziva Međunarodne federacije savjetodavnih inženjera, u čijem članstvu se danas nalazi 80 nacionalnih udruženja. FIDIC je izdao četiri „prva izdanja 1999“ (Nova crvena knjiga, Nova žuta knjiga, Nova srebrna knjiga, Nova zelena knjiga), a na seminaru su obrađivana dva izdanja, najčešća u uporabi : Uvjeti ugovora za izvođenje građevinskih radova visoko i niskogradnje projektiranih od naručitelja (Conditions of Contract for Construction for Building and Engineering Works Designed by the Employer) – Nova Crvena knjiga te Uvjeti ugovora za postrojenja i projektiranje – građenje električnih i mehaničkih postrojenja i za građevinske radove nisko i visokogradnje projektiranih od izvoditelja (Conditions of Contract for Plant and Design Build – Build for Electrical and mechanical Plant and for Building and Engineering Works Designed by the Contractor) – Nova žuta knjiga. Kao što se i iz samog naziva vidi uvjeti ugovaranja razlikuju se ovisno o tome tko je preuzeo odgovornost za projektiranje – izvođač ili naručitelj. No bez obzira na to koji uvjeti ugovaranja se koriste, odnosno koja knjiga, za sve FIDIC –ove opće uvjete karakterističan je uravnoteženi pristup pravima i obvezama naručitelja i izvršitelja. Sam sustav izlaganja i terminologija u sve četiri knjige je ujednačena, što znači da kada se upoznate s jednim općim uvjetima, u značajnoj mjeri ste upoznati i s ostalim općim uvjetima. Svi uvjeti ugovaranja sadrže Opće uvjete, Vodič za pripremu posebnih uvjeta, Oblik ponude, Oblik ugovora i Sporazum o prethodnom rješavanju sporova. MDB harmonizirani ugovor o građenju (izdanje 2006) spomenut u nazivu seminara, ostao je upravo tako, samo spomenut u nazivu seminara. Nažalost limitirano vrijeme, i opsežna materija nisu ostavili vremena za komentiranje tih uvjeta ugovaranja. Radi se o uvjetima ugovaranja koje koriste, između ostalih Europska banka za obnovu i razvoj, Svjetska banka za obnovu i razvoj.

Hrvatska poduzeća koja sudjeluju na inozemnom tržištu izvodeći investicijske radove često se susreću s FIDIC-ovim općim uvjetima. No FIDIC se je pokazao kao prihvatljiv i za domaća ugovaranja. Tako je npr. HAC prihvatio FIDIC-ovu Novu crvenu knjigu kao model za ugovaranja građenja autocesta u Hrvatskoj. Time se FIDIC potvrđuje kao nezaobilazan model ugovaranja, stoga ne čudi zainteresiranost, odnosno velik broj sudionika na seminaru. Budući da je ovo bio Modul 1, nadamo se da uskoro možemo očekivati i daljnje seminare (Modul 2, Modul 3) o FIDIC –ovim uvjetima ugovaranja.

4. PREDSTAVNICE NAŠE UDRUGE – SUDIONICE OKRUGLOG STOLA Pravničke udruge željezničkih društava – PUŽ

Dana 26. studenog 2009. u organizaciji PUŽ-a održan je Okrugli stol pod naslovom „VRIJEME JE PREPOZNAVANJA: ARBITRAŽA-MIRENJE-KORPORATIVNI PRAVNIK“ sa dvije teme:

- 1. Mogućnosti primjene alternativnih načina rješavanja sporova u praksi-ovise o nama!?**
- 2. Pravnik- važnost uloge “Ruku pod ruku sa upravom“**

Predstavnice naše Udruge Aida Marijan i Josipa Jurinić izlagale su navedene teme i izazvale veliki interes naših kolega što su pokazali kroz postavljena pitanja i opširnu diskusiju koja je vođena i nakon planiranog vremena za održavanje ovog događanja. Udruga korporativnih pravnika inicirati će daljnju suradnju i detaljnije informirati svoje članove o istoj.

5. Predavanje KORPORATIVNA SIGURNOST – INFORMACIJSKA SIGURNOST

Aida Marijan, dipl.iur.
Direktor pravnih poslova i zastupanja
Končar – Elektroindustrija, d.d.

U okviru redovitih mjesečnih aktivnosti dana 30.11. 2009. u Udruzi je održano predavanje na temu Korporativna sigurnost - informacijska sigurnost. Izlagači ove teme bile su Aida Marijan – Končar i Nelka Fikeys Krmić – Ericsson Nikola Tesla koje su ovu problematiku prikazale u okviru važećih zakona i primjene u praksi. Iako odaziv kolega nije bio u skladu sa očekivanjima svi oni koji su prisustvovali pokazali su svojim sudjelovanjem u raspravi da ova tema zaokuplja našu pažnju, odnosno pažnju naših poslodavaca.

Korporativna sigurnost, kao ukupna sigurnost korporacije, sve više zaokuplja pozornost managementa. Jedan od razloga sigurno je okruženje u kojem danas tvrtke posluju i utjecaj globalne krize. Naime, neizvjesnost, nesigurnost i rizici kojima smo izloženi u poslovanju nameću korporativnu i informacijsku sigurnost kao važno strateško pitanje.

Treba istaknuti da se vrlo često pogrešno pod korporativnom sigurnošću misli samo na fizičku i tehničku zaštitu. Isto tako često se pod pojmom informacijske sigurnosti pogrešno misli na sigurnost informatičkih resursa. Međutim, korporativna sigurnost obuhvaća i zaštitu informacijskog sustava, intelektualnog vlasništva, zaštitu poslovne tajne, robnih marki i sl. Ona integrira vanjsku i unutarnju sigurnost korporacije.

Važno je uputiti i na Međunarodnu normu ISO (IEC 27001) - Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću koja kao Opći zahtjev utvrđuje: „Organizacija mora uspostaviti, uvesti, primijeniti, nadzirati, održati i poboljšavati dokumentirani sustav upravljanja informacijskom sigurnošću unutar konteksta cjelokupnih poslovnih aktivnosti organizacije i rizika s kojima je suočena.“

Pitanje sigurnosti podataka unutar tvrtke odnosno zaštita od manipulacije podacima od strane zaposlenika tvrtke u okviru korporativne sigurnosti vrlo je važno pitanje.

Da bi korporacije ovo pitanje mogle regulirati svojim internim aktima moraju voditi računa o zaštiti privatnosti radnika i interesima poslodavaca, a sve u okviru važećeg zakonodavnog okvira.

Kako to učiniti, obzirom na zakonodavni okvir koji u potpunosti nije regulirao ovu problematiku i koji ne može odgovoriti svim zahtjevima okruženja u kojem korporacije posluju pokazano je na primjeru Ericsson Nikola Tesla.

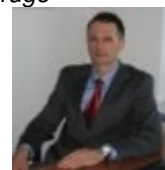
6. JEDAN ARBITRAŽNI SPORAZUM I DVIJE DRŽAVE

Sažetak: integralni tekst čitajte na webu Udruge

Vjeran Malenica, dipl.iur.

Metronet telekomunikacije d.d. Zagreb

Izvršni direktor pravnih, korporativnih i regulatornih poslova

Početak ovog mjeseca u znaku je jednog arbitražnog sporazuma. U Hrvatskoj, Sloveniji, ali i unutar institucija Europske Unije. Sporazum Pahor-Kosor. Studeni 2009. Vlada Republike Hrvatske i Vlada Republike Slovenije potpisale su sporazum o arbitraži. Premijerka Kosor i premijer Pahor, uz supotpis švedskog premijera i predsjedatelja Europskog vijeća Reinfeldta, nedavno su iznijeli niz pozitivnih ocjena o ovom povijesnom dogovoru između dvije susjedne države. Tek sada se izgleda nazire stvarni početak rasplitanja gordijskog čvora oko skoro dvadeset godina otvorenog političkog i pravnog pitanja razgraničenja i graničnog spora između Hrvatske i Slovenije. Tek sada se dodatno potenciraju otvorena međudržavna teritorijalna pitanja sa Slovenijom, tek sada se kroz prizmu ovog sporazuma detaljnije promatra sudbina Hrvatske sa ili bez skorog priključenja u vlak za EU. Trenutno smo svjedoci optimističnog i biranog rječnika međunarodne političke diplomacije o međusobnom povjerenju dva premijera i otvaranju nove europske perspektive između dviju prijateljskih država. Pomalo neobično, svjedočimo iznenadnim pomirljivim tonovima čelnika hrvatske i slovenske vlade. Politička kulisa uz glasovanje o ne/prihvatanju arbitražnog sporazuma u hrvatskom Saboru, i pitanje nacionalnog konsenzusa oko rješavanja otvorenih pitanja sa Slovenijom dolazi odjednom, kao da i sami političari, a i obični građani, nisu bili spremni sagledati detaljnije odrednice sadržaja tog sporazuma i donijeti sud o pratećim mogućim kratkoročnim ali i dugoročnim političkim posljedicama za Hrvatsku.

Prije bilo kakve ocjene mogućeg značaja i učinaka ovog sporazuma, o kojem danas bruji cijela javnost i šira društvena zajednica, u pravničkoj znatiželji, potražio sam i

pročitao cjeloviti tekst sporazuma. Legitiman korak. Zanimalo me što tekst tog sporazuma o arbitraži doista sadrži? Vlade dviju zemalja su odlučile skinuti oznaku tajnosti i tekst sporazuma je javno dostupan. U tom smislu, pitanje je koliko je ljudi doista sagledalo sadržaj arbitražnog sporazuma, prije ulaska u bilo kakve rasprave i ocijene o značaju navedenog sporazuma?

Sporazum o arbitraži sadrži samo 11 članaka. U pravničkoj praksi, uvjerio sam se da nije bitna veličina-količina, nego naravno kvaliteta i preciznost sadržaja svakog sporazuma. Zapravo, čini mi se da ono čemu bi trebali težiti u pravu, odnosno u izradi pravnih dokumenata (konkretno ugovora) je stvaranje sažetih, jasnih i preciznih ugovora. Iako, u pravu je ponekad teško ostvariti moto: „Manje je više“. Obično i u praksi, kad se analiziraju i pregovaraju ugovori gdje je jedna od ugovornih strana, pravni subjekt koji pripada anglosaksonskom pravnom krugu, sporazumi su vrlo detaljni, opsežni, puni definicija, „ograda“, odredbi o isključenju odgovornosti i sl. Takvi sporazumi zahtijevaju dodatni pravni angažman oko pregovora, razumijevanja sadržaja, izrade izmjena i dopuna teksta i svih ostalih pravničkih manevara u odnosu na jedan takav sporazum. U pravilu su takvi sporazumi pripremljeni i potpisuju se u dvije jezične verzije. Još je sir Winston Churchill u svom ratnom kabinetu tražio suradnike i savjetnike koji su sposobni stvoriti jasno i sažeto izvješće i argumentaciju. S punim pravom. Ponekad i sažeti sporazumi kriju brojne prostore za različitu pravnu interpretaciju i nedorečenosti. Oprez i sporazumi se mogu svesti pod zajednički nazivnik.

No, vratimo se tekstu sporazuma. Arbitražni sporazum u bitnome (članak 1. i članak 3.) predviđa uspostavu međunarodnog arbitražnog suda koji ima zadatak odrediti tijekom granice između Hrvatske i Slovenije na moru i kopnu, zatim vezu Slovenije prema otvorenom moru i režim za korištenje relevantnih morskih područja. U međunarodnom javnom pravu, pitanja ovakvih razgraničenja su povijesno stvarala velike prijepore u tumačenju i definiranju brojnih otvorenih pitanja, a arbitražna tijela su profesionalno morala moći ostati imuna na političke pritiske sukobljenih strana.

Sporazum predviđa (članak 2.) da će arbitražni sud imati pet članova, gdje će svaka država imenovati po jednog člana, a predsjednika i još dvojicu članova (koji su priznati stručnjaci međunarodnog prava) će imenovati dvije države međusobnim dogovorom s popisa koji sastavlja predsjednik Europske komisije i povjerenik za proširenje. U slučaju da se države ne mogu dogovoriti, predsjednika i dvoje članova arbitražnog suda imenovat će predsjednik Međunarodnog suda u Haagu s tog popisa. Već ta odredba sporazuma (članak 2.) u hrvatskim političkim i pravnim krugovima stvara val kritika. Kakav je popis mogućih članova arbitražnog suda, tko je na popisu, jesu li to vjerodostojni, nezavisni iiskusni stručnjaci međunarodnog prava, jesmo li mi ravnopravni u tom procesu, s obzirom da još nismo članica EU, a Slovenija jest itd?

Arbitražni sporazum dodatno u članku 4. utvrđuje da će arbitražni sud primjenjivati međunarodno pravo, odnosno pravila i načela međunarodnog prava za utvrđivanje tijekom granice na moru i kopnu između dvije države, uz primjenu načela pravičnosti i načela dobrosusjedskih odnosa u svrhu postizanja poštenog i pravednog rješenja. Pravno i politički, vrlo bitna odredba predmetnog arbitražnog sporazuma sadržana je u članku 5. gdje je utvrđeno da „nijednom dokumentu ni postupku poduzetome jednostrano od bilo koje strane nakon 25. lipnja 1991. neće biti pridani pravni značaj pri izvršavanju zadaća Arbitražnog suda niti će takav dokument ili postupak obvezivati bilo koju stranku u sporu, te ni na koji način ne može prejudicirati odluku.“

Sporazum nadalje ukratko regulira pitanja postupka pred Arbitražnim sudom (članak 6.) i pitanje pravnog značaja odluke arbitražnog suda (članak 7.), kao konačno obvezujuće za stranke i kao pravorijek koji znači konačno rješenje spora. Sporazum u članku 8. utvrđuje da niti jedan dokument jednostrano prezentiran u pregovorima o pristupanju u EU nema prejudicirajući utjecaj na arbitražni sud u svom sudovanju, niti obvezuje bilo koju od stranaka u sporu. Članak 9. sporazuma utvrđuje se obje strane uzdržavaju od bilo kakvog postupka ili izjave koja može imati negativan utjecaj na pristupne pregovore Republike Hrvatske za ulazak u EU, i da će Republika Slovenija otkloniti sve rezerve glede spornih pregovaračkih poglavlja vezanim u odnosu na ovaj spor. Članak 11. sporazuma navodi da će ovaj sporazum ratificirati obje zemlje, bez odlaganja u skladu sa svojim ustavnim uvjetima, ali i da će se svi procesni rokovi navedeni u tom sporazumu početi primjenjivati od datuma potpisa Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske EU. I to je sve.

Sporazum prati i jedna zajednička izjava država potpisnica, o činjenici da je sporazum potpisan i da će obje strane ratificirati sporazum u skladu sa ustavnim uvjetima uz podnošenje sporazuma na parlamentarne ratifikacije obje države. Uz navedenu zajedničku izjavu, postoji i jedna kratka (dodatna) izjava Republike Hrvatske, „kojoj svjedoče Predsjedništvo Vijeća Europske Unije i Sjedinjene Američke Države“ o tzv. „neprejudiciranju“ i koja kaže da se „ništa u ovom sporazumu o arbitraži neće smatrati kao pristanak Hrvatske na zahtjeve Slovenije za teritorijalnim kontaktom s otvorenim morem“. Ta izjava je digla podosta političke prašine kod nas, jednako kao i pitanje pravnog tumačenja teritorijalnog kontakta Slovenije sa otvorenim morem, no ipak, nedvojbeno navedena izjava ima vrlo veliki i politički i pravni značaj za nas. Praktički, arbitražni sporazum ne prejudicira rješavanje graničnog spora.

Takav sadržaj sporazuma je pravno sažet, no politički i nacionalni značaj arbitražnog sporazuma otvara burne rasprave šire društvene zajednice. Dakle, jedan arbitražni sporazum od 11 članaka koji je označio „povijesni zaokret“ između dviju država, pa i win-win-win situaciju kako to diplomatskim i poslovnim rječnikom ističe premijerka Kosor, i prema Hrvatskoj, Sloveniji ali i EU. Je li doista tako?

Arbitražni sporazum je, s obzirom na svoj sadržaj i doseg, podijelio i hrvatske pravne stručnjake. Profesori i akademici, stručnjaci za međunarodno javno pravo, pravo mora, arbitražu (građansko-procesno pravo, pa i međunarodno privatno pravo) već sada iznose zasebna mišljenja o arbitražnom sporazumu. Postoje mišljenja dijela stručnjaka koji podržavaju sporazum, ali i dio njih koji ga osporavaju i kritiziraju, jer je u ovoj verziji neprihvatljiv bez dodatnog preciziranja sadržaja i domašaja pojedinih odredbi, i jer je isti većinom političko-pravne naravi, a manje proceduralni pravni tekst, kako se navodi.

Činjenica je da bit graničnog spora zapravo leži u pristupu, odnosno o nesmetanom prolasku Slovenije prema međunarodnim vodama. Dakle, postoji spor između dvije sukobljene strane, taj spor strane nisu mogle godinama riješiti mirnim putem i rješavanje spora se sada podvrgava arbitraži.

Pravno gledajući, ovdje je zapravo riječ o ugovoru o arbitraži koji se definira kao ugovor kojim stranke podvrgavaju arbitraži sve ili određene sporove koji su među njima nastali iz određenog odnosa, ugovornog ili izvanugovornog. Ugovor o arbitraži se može sklopiti ili u obliku arbitražne klauzule u nekom ugovoru ili u obliku posebnog ugovora. Slovenija i Hrvatska su ovdje i ugovorne strane ali i parnične stranke, odnosno protivnici

u arbitražnom postupku. Taj sporazum djeluje samo između tih osoba i obvezuje samo stranke sporazuma i u materijalnom i u procesnom pravnom smislu. Arbitražni sud ovdje obavlja pravosudnu funkciju jer postupak pred arbitražom predstavlja suđenje, te se na taj način isključuje put pravne zaštite pred državnim sudom, odnosno derogira nadležnost državnog suda. Arbitražni sudovi svoju ovlast za obavljanje pravosudne funkcije temelje na suglasnoj volji stranaka izraženoj u ugovoru o arbitraži. Upravo se arbitražno sudovanje razvilo kao posljedica sporog i skupog državnog sudovanja, te sporazum o arbitraži predstavlja kompromis i izraz je društvene solidarnosti. Arbitražno sudovanje je i izraz spremnosti da sukobljene strane prihvate rješenja koja ne moraju nužno ostvariti sve njihove zahtjeve. Još je Ciceron govorio da se pred arbitre izlazi u nadi da se sve neće izgubiti, ali da treba biti i spreman da se sve neće ni dobiti. Ovo su samo neke od pravnih karakteristika ugovora o arbitraži, koje bi u kontekstu političkih previranja upravo pravници trebali naglašavati, radi boljeg shvaćanja pravne prirode i smisla ovog arbitražnog sporazuma.

Potpisivanje arbitražnog sporazuma u Stockholmu pod svjetlima pozornice Europske Unije izazvalo je niz pravnih i političkih pitanja oko značaja sadržaja i posljedica potpisivanja jednog takvog sporazuma za našu zemlju. Javnost, intelektualci, političari, pravni stručnjaci, pa čak i crkveni redovi su podijeljeni. Slovenski i hrvatski biskupi zaoštavaju svoja stajališta i iznose suprotstavljene izjave u odnosu na sam sporazum i tumače je li načelo pravednosti iznad načela legalnosti? Potpisivale su se zajedničke izjave skupina hrvatskih intelektualaca, pojedinih udruga i praktički, zauzimao stav o tome je li arbitražni sporazum „dobar ili loš za Hrvatsku“? I u Hrvatskoj ali i u Sloveniji. Arbitražni sporazum potpisan na „švedskom stolu“ (epitet koji već koriste pojedini mediji) čak je objedinio i hrvatske intelektualce koji su po svojim društvenim i stručnim opredjeljenjima, do jučer bili gorljivi protivnici.

Je li ovdje riječ o stvarnom dogovoru, političkim pritiscima prema Hrvatskoj vezano uz ulazak u Europsku uniju, negiranju dijela hrvatskog suvereniteta, nacionalnom pitanju, dokumentu od „strateške važnosti za budućnost građana Republike Hrvatske“ kako to mediji prenose ili tek jednoj u nizu diplomatskih inicijativa? Pojedini hrvatski kritičari sporazuma Kosor-Pahor traže nacionalni referendum o sporazumu u skladu sa Ustavom Republike Hrvatske, pozivaju se na činjenicu da je Hrvatska stavljena u specifičan režim presedana uz kršenje principa vladavine prava i da je to pokušaj slovenske zlouporabe pozicije stečene članstvom u EU kao politička ucjena Hrvatske teritorijem pri ulasku u punopravno članstvo, legitimiranje političkog na štetu pravnog rješavanja problema. Konačnu riječ, čini se, imati će međunarodno pravo i arbitražni sud.

ŠTO PRIPREMAMO ZA PROSINAC?

Druženje članova Udruge 18.12.2009., u Hrvatskoj udruzi miritelja, Teslina 1/1 – detaljnije ćemo Vas obavijestiti u pozivu koji ćemo Vam uputiti u prosincu.

**Aktivirajte se i Vi i dopunjavajte
Vaš i naš Newsletter – kao i web stranicu.**

U Zagrebu, studeni 2009. godine

Udruga korporativnih pravnika

www.udruga-korporativnih-pravnika.hr